

C/2024/1762

22.3.2024

P9_TA(2023)0322

Gwatemala – sytuacja po wyborach, praworządność i niezawisłość sądów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2023 r. w sprawie Gwatemali – sytuacja po wyborach, praworządność i niezawisłość sądów (2023/2831(RSP))

(C/2024/1762)

Parlament Europejski,

— uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,

- A. mając na uwadze, że 28 sierpnia 2023 r. Najwyższy Sąd Wyborczy Gwatemali ogłosił oficjalne wyniki pokojowych, prawidłowo przeprowadzonych wyborów i ogłosił wyraźne zwycięstwo Bernarda Arévalo i Karin Herrery z Movimiento Semilla, których wybrano odpowiednio na prezydenta i wiceprezydentkę Gwatemali;
- B. mając na uwadze, że 14 stycznia 2024 r. prezydent Giammattei uznał wyniki wyborów i publicznie wezwał do uporządkowanej transformacji i przekazania władzy;
- C. mając na uwadze, że od 12 lipca 2023 r. Prokuratura Generalna prowadzi wobec Movimiento Semilla wybiórcze i arbitralne czynności prawne i procesowe, czym według unijnej misji obserwacji wyborów „naraziła na szwank prawo do udziału w uczciwych wyborach, możliwość uczestnictwa w nich i szacunek dla woli wyborców”; mając na uwadze, że 28 sierpnia 2023 r. rejestr obywatelski Najwyższego Sądu Wyborczego ponownie zawiesił działalność Movimiento Semilla, które to zawieszenie Najwyższy Sąd Wyborczy tymczasowo cofnął na okres od 3 września do 31 października 2023 r.;
- D. mając na uwadze, że niektórzy przedstawiciele władzy sądowniczej i Prokuratura Generalna ingerowali w przebieg wyborów; mając na uwadze, że na amerykańskiej liście Engela znajduje się kilkoro prokuratorów Prokuratury Generalnej, w tym prokurator generalna María Consuelo Porras, szef Prokuratury Specjalnej ds. Przeciwdziałania Bezkarłości (FECI) Ministerstwa Spraw Publicznych José Rafael Curruchiche i sędzia Fredy Orellana;
 1. gratuluje Bernardowi Arévalo i Karin Herrerze wygranych wyborów; wzywa wszystkie instytucje państwowe i grupy społeczne, aby zgodnie z apelem prezydenta Gimmattei wspierały uporządkowaną transformację i przekazanie władzy;
 2. zdecydowanie potępia niedawne naloty FECI na biura Najwyższego Sądu Wyborczego, a także otwarcie urn zawierających głosy oddane w wyborach powszechnych w czerwcu ubiegłego roku i konfiskatę materiałów komputerowych związanych z przekazywaniem wstępnych wyników wyborów, co naruszyło integralność procesu wyborczego i łańcuch dowodowy; potępia fakt, że wydarzenia te miały miejsce wbrew woli Najwyższego Sądu Wyborczego, który w trakcie procesu wyborczego pełni rolę najwyższej władzy w tym zakresie; jest szczególnie zaniepokojony możliwym załamaniem porządku konstytucyjnego w Gwatemali;
 3. ubolewa nad ciągłymi próbami zawieszenia działalności Movimiento Semilla; potępia wszelkie działania, zwłaszcza ze strony Prokuratury Generalnej, które mają na celu obalenie wyników wyborów, i wzywa do ich zaprzestania; potępia też nieustanne próby kryminalizacji niezależnych przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości oraz instrumentalizację sądów i prokuratury w celu osłabienia praworządności;
 4. wzywa wszystkie gwatemalskie partie polityczne, organy i instytucje rządowe do poszanowania uczciwości i wyników wyborów, w których swoją wolę jasno wyrazili gwatemalscy wyborcy, oraz do umożliwienia im korzystania z praw obywatelskich i politycznych, w tym do ochrony urzędników wybranych w wyborach, zgodnie ze standardami międzynarodowymi i regionalnymi oraz przepisami krajowymi;
 5. wyraża zaniepokojenie arbitralnymi zatrzymaniami prokuratorów, sędziów, niezależnych dziennikarzy, obrońców praw człowieka i byłych urzędników Międzynarodowej Komisji przeciwko Bezkarłości w Gwatemali; wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Virginii Laparry, jej prawniczki Claudii González i wszystkich osób arbitralnie przetrzymywanych;
 6. przypomina, że poszanowanie niezawisłości wymiaru sprawiedliwości, pluralizmu politycznego oraz wolności wypowiedzi to prawa podstawowe i jedne z najważniejszych filarów demokracji i praworządności;
 7. wzywa unijną misję obserwacji wyborów, ESDZ, państwa członkowskie i delegaturę UE, aby monitorowały sytuację w Gwatemali tak długo, aż pojawią się jednoznaczne i solidne gwarancje, że wola obywateli wyrażona w wyborach zostanie uszanowana; zachęca władze do wdrożenia przyszłych zaleceń misji obserwacji wyborów;

8. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii ds. polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, Organizacji Państw Amerykańskich, ONZ, władzom Gwatemali i Parlamentowi Środkowoamerykańskiemu (PARLACEN).
